

Kalastaja ei elä työllään

LK 11.1.2012

Onko maa- ja metsätalousministeri Jari Lepällä (kesk.) huono omatunto, kun hän esittää järvikalojen, jopa särjen jalostusta (LK 5.12)?

Roskala-sanaa ei saisi käyttää, vaikka ministeriön alainen neuvontajärjestö opasti kalastuskuntia: "Järvikala on roskakala ja viljelykala on jalokala." Tällä lauseella suomalaiset vieraantuivat luonnonkalasta.

Roskakala, jota järvet ovat täynnä – särki, lahna, hauki, ahven, kiiski, norssi ja neulamuikku – ovat ammattikalastajalle kuluerä, kaatopaikkatavaraa. Kun roskakalanpyynnistä maksetaan nuotta- ja rysäkalastajalle, särki on arvokala. Iso särki on hidaskasvuinen, sitä ei tahdo löytyä riittävästi jalostukseen. Pientä särkeä löytyy miljoonia kiloja, mutta työn osuus ja hävikki niissä on liian suuri, perkaus ei kannata. Muikku kestää kovan pyynnin nopeakiertoisena kalana, se ei kalastamalla lopu. Lähiseudulla on eniten maailmassa neulamuikkuvesiä, sopivaa jalostukseen. Lisäksi muikulla on hyvä

nimi, se on jalokala.

Nuotalla tulee Lapista jopa kymmenen tonnin sekakala-apajia: särkeä, kiiskeä ja neulamuikkua, jotka pitäisi ajaa kylmän veden aikana sellaisenaan koneista läpi kalamassaksi. Sitä ei kiellä elintarvikelaki.

LUONNONVARAKESKUS suunnittelee automaattisyyttöä muikulle, parikymmentä vuotta myöhässä. Luke on puuhaillut parempien istutuskalojen, amerikkalaisten puronieriöiden, saimaanlohien ja reittivesien taimenten istutusten kanssa, jotka menevät haukien suihin. Vasta nyt, kun ammattikalastajat on tapettu lähes sukupuuttoon, suunnitellaan kalanjalostuskoneita ja ammattikalastajien tukemista. Kanadassa perkuukoneen automaattisyyttö on ollut käytössä kymmeniä vuosia.

Leppä lupaa 50 prosentin avustusta luonnonkalatuotteiden kehittämiseen. Kuka lopun maksaa? Kalapäällikkö Tuunainen antoi kalastajalle 75 ja kunnille 90 prosentin avustusta kalanjalostuskonei-

siin, eikä se kannata, kalat ovat liian pieniä jalostukseen. Automaattisyyttö tekisi kymmenen ihmisen työn ja maksaisi saman kuin lypsyrobottinavetta.

Kalastajan pitää ensin rakentaa nuotat ja rysät, ostaa veneet, moottorit ja moottorikelkat. Rysät ja nuotat ovat täynnä roskakalaa, jota kukaan ei osta. Ministerin pitää hakea kalastajalle lisää tunteja vuorokauteen EU:sta, sillä aamulla pitää vetää apaja tai kaksi, lajitella särjet, kiisket ja muikut erilleen sekä yötä myöten perata saalis. Aamulla pitäisi lähteä kala-kaupalle.

Onnistuisiko homma paremmin maatalouden sivuelinkeinona, jota ministeriö on suositellut? Paitisi eihän kalastuskunnan kaloja saa myydä, eikä pyytää nuotilla ja isorysillä. Kalaveden hoito on jäänyt tekemättä, ammattikalastajat tapettu sukupuuttoon ja järvet ovat kesannolla ministeriön mahtikäs-kyllä, joka hallitsee kalastuskuntien vesiä.

JOUKO LAMPELA
ammattikalastaja